

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
มจร ๙๖	๑๔ ส.ย. 2553	-	-	๑๐

ปลาบึกถือว่าเป็นปลาที่มีความสำคัญต่อประชาชนอาศัยอยู่ในลุ่มแม่น้ำโขงที่ยาวที่สุดในตะวันออกเฉียงใต้ ตามอนุสัญญาว่าด้วยการอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ป่า Conventional On International Trade In Endangered Species (CITES) Of Wild Fauna And Flora กำหนดให้ปลาบึกเป็นปลาที่ใกล้สูญพันธุ์ (Endanger Species) ต่อมาคณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ ได้ทำการศึกษาวิจัยด้านองค์ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับปลาบึก จึงทำให้การเพาะเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ปลาบึกจากปอดินประสบความสำเร็จในการเพาะผสมเทียมพ่อแม่พันธุ์รุ่นที่ 1 ในปี 2545 ได้ลูกปลาบึกจำนวนมากพอกับการเลี้ยงและบริโภค ประกอบกับปลาบึก

โบราณเชื่อว่า ใครได้ลิ้มรสปลาบึกแล้วจะมีอายุยืนยาว สติปัญญาเฉียบแหลมประดุจขงเบ้ง จึงให้สมญานามปลาชนิดนี้ว่า "ปลาขงเบ้ง" ส่วนการเรียกชื่อ "ปลาบึก" นั้น คนไทยรู้จักชื่อนี้มาเป็นเวลาช้านาน คำว่า "บึก" อันเป็นที่มาของชื่อปลาชนิดนี้เป็นภาษาท้องถิ่น นัยว่าเป็นภาษาไททางลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ซึ่งมีความหมายว่า "ใหญ่" และมีอีกคำหนึ่งในภาษาถิ่นล้านนาและภาษาอีสานที่มีความหมายใกล้เคียงกันคือ "ทีก" หมายความว่า "ใหญ่ ทึบ"

การผสมเทียมลูกปลาบึกจากพ่อแม่พันธุ์ จากแม่น้ำโขงเลี้ยงในบ่อดินจนเป็นพ่อแม่พันธุ์ อายุ 16 ปี สามารถประสม

การเพาะเลี้ยงปลาบึก แบบมืออาชีพระดับประเทศ

มีคุณค่าทางโภชนาการที่ดีและความอร่อยของปลาบึก จึงสามารถที่จะพัฒนารูปแบบการเพาะเลี้ยงปลาบึกในเชิงพาณิชย์

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยแก่ รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญศักดิ์ เม่งอำพัน คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จัดทำโครงการอบรมการเพาะเลี้ยงปลาบึกแบบมืออาชีพระดับประเทศ ซึ่งเป็นทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยประเภทโครงการสร้างความร่วมมือและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและผลงานประดิษฐ์คิดค้น ประจำปี 2552 ทั้งนี้เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปลาบึกให้แก่ผู้เลี้ยงปลาบึก และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปลาบึกมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาบึกเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมถึงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ปลาบึก สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มคุณภาพผลการผลิตและแข่งขันได้ ทำให้เกษตรกรมีการเลี้ยงปลาบึกเพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับการบริโภคในประเทศและการส่งออกมากขึ้น

สำหรับปลาบึกนอกจากเป็นปลาน้ำจืดที่ไม่มีเกล็ดที่ใหญ่ที่สุดในโลกแล้ว ยังเป็นปลาศักดิ์สิทธิ์ จำศีลกินอาหารจำพวกพืชเท่านั้น ผู้ใดได้บริโภคเนื้อปลาบึกจะประสบแต่โชคดีเป็นผู้มีบุญ ประกอบกับเนื้อปลาบึกมีรสชาติดี เนื้อแน่นเป็นแฉก ไขมันมีขนาดเท่าเม็ดพริกไทย นิยมนำมาทำส้มตำ ปลา ขาวจีน

ผลสำเร็จ ในปี 2544 และ ปี2545 ที่ภาควิชาเทคโนโลยีการประมง คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผสมเทียมได้สำเร็จจนปี 2547 จากพ่อแม่พันธุ์อายุ 10 ปี และ 12 ปี ได้ลูกปลาบึกขนาด 3-4 นิ้ว เพื่อใช้ทดลองวิจัยเลี้ยงปลาบึกในบ่อดิน จำหน่ายให้เกษตรกรและแจกให้หน่วยงานราชการ ตลอดจนปล่อยสู่แหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ทั่วประเทศรวมทั้งแม่น้ำโขงปลาบึกเป็นปลาที่เลี้ยงง่ายมีอัตราการเจริญเติบโตให้ผลผลิตสูงเมื่อเลี้ยงในบ่อดินที่มีอัตราการปล่อยเหมาะสม หรือแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่

ดังนั้นหากสามารถพัฒนาปลาบึกให้เป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจได้ ก็จะเป็นผลดีอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ส่งผลให้ลดการจับปลาจากแม่น้ำโขง ลดการนำเข้าปลารวมชาติจากต่างประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารโปรตีนอย่างดีให้แก่ประชากร อย่างไรก็ตามการส่งเสริมการเลี้ยงปลาบึกยังต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมและป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวหลายประการ เช่นระบบการผลิตและการพัฒนาสายพันธุ์ปลาบึกจากการเลี้ยงที่ดี การรับรองสายพันธุ์หรือการจดทะเบียนฟาร์มปลาบึก ปลาบึกปลอมหรือลูกปลาบึกถูกผสม การขยายตลาดปลาบึกในประเทศให้กว้างขึ้น ปลาบึกจึงเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อประเทศและภูมิภาค อินโดจีน และประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่มีองค์ความรู้ มีเทคโนโลยีทุกด้าน และมีโอกาสสูงในการพัฒนาเป็นปลาเศรษฐกิจตัวใหม่